

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

**NASIONALE
SENIOR SERTIFIKAAT**

GRAAD 12

GESKIEDENIS V1

FEBRUARIE/MAART 2017

PUNTE: 150

TYD: 3 uur

Hierdie vraestel bestaan uit 9 bladsye en 'n addendum van 14 bladsye.

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Hierdie vraestel bestaan uit AFDELING A en AFDELING B, wat op die voorgeskrewe inhoudsraamwerk in die KABV-dokument gebaseer is.

AFDELING A: BRONGEBASEERDE VRAE

VRAAG 1: DIE KOUE OORLOG: DIE OORSPRONG VAN DIE KOUE OORLOG

VRAAG 2: ONAFHANKLIKE AFRIKA: GEVALLESTUDIE – ANGOLA

VRAAG 3: BURGERLIKE PROTES VANAF DIE 1950's TOT DIE 1970's: BURGERREGTEBEWEGING

AFDELING B: OPSTELVRAE

VRAAG 4: UITBREIDING VAN DIE KOUE OORLOG: GEVALLESTUDIE – VIËTNAM

VRAAG 5: ONAFHANKLIKE AFRIKA: VERGELYKENDE GEVALLESTUDIE – DIE KONGO EN TANZANIË

VRAAG 6: BURGERLIKE PROTES VANAF DIE 1950's TOT DIE 1970's: SWARTMAGBEWEGING

2. AFDELING A bestaan uit DRIE brongebaseerde vrae. Bronmateriaal wat benodig word om hierdie vrae te beantwoord, kan in die ADDENDUM gevind word.
3. AFDELING B bestaan uit DRIE opstelvrae.
4. Beantwoord DRIE vrae soos volg:
 - 4.1 Ten minste EEN moet 'n brongebaseerde vraag wees en ten minste EEN moet 'n opstelvraag wees.
 - 4.2 Die DERDE vraag kan óf 'n brongebaseerde vraag óf 'n opstelvraag wees.
5. Jy word aangeraai om ten minste EEN uur per vraag te bestee.
6. In die beantwoording van die vrae moet jy jou kennis, vaardighede en insig gebruik.
7. Jy sal benadeel word deur die blote oorskryf van die bronne as antwoorde.
8. Nommer die antwoorde korrek volgens die nommeringstelsel wat in hierdie vraestel gebruik is.
9. Skryf netjies en leesbaar.

AFDELING A: BRONGEBASEERDE VRAE

Beantwoord ten minste EEN vraag, maar nie meer as TWEE vrae nie, in hierdie afdeling. Bronmateriaal wat benodig word om hierdie vrae te beantwoord, kan in die ADDENDUM gevind word.

VRAAG 1: HOE HET DIE VERENIGDE STATE VAN AMERIKA EN DIE SOWJETUNIE NA 1945 OP DIE EKONOMIESE KRISIS IN EUROPA GEREAGEER?

Bestudeer Bron 1A, 1B, 1C en 1D en beantwoord die vrae wat volg.

- 1.1 Verwys na Bron 1A.
- 1.1.1 Definieer die term *inperking (stuïting)* in die konteks van die Koue Oorlog in Europa na 1945. (1 x 2) (2)
- 1.1.2 Waarom, volgens die bron, is die Marshall-plan in Europa ingestel? Gee TWEE redes. (2 x 1) (2)
- 1.1.3 Hoe, volgens die bron, het Stalin op Amerika se hulpplan in Europa gereageer? (2 x 1) (2)
- 1.1.4 Verduidelik hoe die Marshall-plan in Europa geïmplementeer is. (2 x 2) (4)
- 1.1.5 Waarom, volgens die inligting in die bron, is die 'COMECON' gestig? (1 x 2) (2)
- 1.2 Gebruik Bron 1B.
- 1.2.1 Haal TWEE bewysstukke uit die bron aan wat te kenne gee dat Bellows geglo het dat die Marshall-plan 'n 'grootse en oorspronklike inisiatief' was. (2 x 1) (2)
- 1.2.2 Lewer kommentaar op waarom jy dink die Verenigde State van Amerika nie binne die Sowjetunie se invloedseer wou val nie. (2 x 2) (4)
- 1.2.3 Noem TWEE maniere waarop die teenfonds gebruik is om beskadigde infrastruktuur in Europa te herbou. (2 x 1) (2)
- 1.3 Bestudeer Bron 1C.
- 1.3.1 Hoe, volgens Vyshinsky, het die Verenigde State van Amerika die beginsels van die Handves van die Verenigde Nasies geskend? (1 x 2) (2)
- 1.3.2 Verduidelik waarom Vyshinsky beweer het dat die Marshall-plan as 'n 'instrument van politieke druk' op Europese lande gebruik is. (2 x 2) (4)
- 1.3.3 Verduidelik tot watter mate 'n historikus wat navorsing oor die Marshall-plan doen, die inligting in hierdie bron bruikbaar sal vind. (2 x 2) (4)

- 1.4 Vergelyk Bron 1B en 1C. Verduidelik hoe die inligting in hierdie bronne verskil met betrekking tot die uitwerking wat die Marshall-plan op verhoudings tussen Europese lande en die VSA gehad het. (2 x 2) (4)
- 1.5 Raadpleeg Bron 1D.
- 1.5.1 Verduidelik die boodskappe wat in die spotprent uitgebeeld word. Gebruik die visuele leidrade in die bron om jou antwoord te ondersteun. (2 x 2) (4)
- 1.5.2 Lewer kommentaar op die titel van die spotprent, 'DIT IS DIESELFDE DING SONDER MEGANIESE PROBLEME', in die konteks van die 'Marshall Plan'. (2 x 2) (4)
- 1.6 Gebruik die inligting in die relevante bronne en jou eie kennis en skryf 'n paragraaf van ongeveer 80 woorde waarin jy verduidelik hoe die Verenigde State van Amerika en die Sowjetunie na 1945 op die ekonomiese krisis in Europa gereageer het. (8) **[50]**

VRAAG 2: WAT WAS DIE OORSAKE EN GEVOLGE VAN KUBA SE BETROKKENHEID BY DIE SLAG VAN CUITO CUANAVALLE TUSSEN 1987 EN 1988?

Bestudeer Bron 2A, 2B, 2C en 2D en beantwoord die vrae wat volg.

- 2.1 Verwys na Bron 2A.
- 2.1.1 Wat, volgens die bron, was die uitkoms van Operasie Modular? (1 x 2) (2)
- 2.1.2 Kies TWEE bewysstukke in die bron wat te kenne gee dat Suid-Afrika van plan was om na die slag by die Lombarivier voort te gaan om in Angola te veg. (2 x 1) (2)
- 2.1.3 Verduidelik die betekenisvolheid van die bewering, 'Pretoria (Suid-Afrikaanse regering) het nou openlik in Angola oorlog gevoer', in die konteks van die Slag van Cuito Cuanavale. (1 x 2) (2)
- 2.1.4 Gebruik die inligting in die bron en jou eie kennis en lewer kommentaar op waarom Jose Eduardo Dos Santos militêre hulp by Fidel Castro gevra het. (2 x 2) (4)
- 2.2 Gebruik Bron 2B.
- 2.2.1 Waarom, volgens die inligting in die bron, is die Angolese weermag (FAPLA) in 1987 'byna ... omsingel en vernietig'? Gee TWEE redes. (2 x 1) (2)
- 2.2.2 Noem DRIE maniere in die bron wat aandui hoe die Kubaanse troepe die SAW-opmars na Cuito Cuanavale gestuit het. (3 x 1) (3)
- 2.2.3 Waarom, dink jy, het Raúl Castro die rol beklemtoon wat President Fidel Castro in die Slag van Cuito Cuanavale gespeel het? (1 x 2) (2)
- 2.2.4 Verduidelik wat jy dink deur die frase, 'Cuito (Cuanavale) het uitgehou', geïmpliseer word. (2 x 2) (4)
- 2.3 Bestudeer Bron 2A en 2B. Verduidelik hoe die bewysstukke in Bron 2B die inligting in Bron 2A rakende die betrokkenheid van Kuba by die Slag van Cuito Cuanavale ondersteun. (2 x 2) (4)
- 2.4 Raadpleeg Bron 2C.
- 2.4.1 Verduidelik die boodskappe wat in hierdie foto oorgedra word. Gebruik die visuele leidrade in die bron om jou antwoord te ondersteun. (2 x 2) (4)
- 2.4.2 Lewer kommentaar op die betekenisvolheid van hierdie gedenkteken vir die Angolese in die konteks van die uitkoms van die Slag van Cuito Cuanavale. (2 x 2) (4)

2.5 Lees Bron 2D.

- 2.5.1 Wat verstaan jy onder die term *soewereiniteit* in die konteks van Afrika-geskiedenis? (1 x 2) (2)
- 2.5.2 Maak 'n lys van enige DRIE maniere waarop die Slag van Cuito Cuanavale gehelp het om Afrikalande van die 'teistering (marteling) van apartheid' te bevry. (3 x 1) (3)
- 2.5.3 Lewer kommentaar op die bruikbaarheid van die inligting in hierdie bron vir 'n historikus wat die gevolge van Kuba se betrokkenheid by die Slag van Cuito Cuanavale navors. (2 x 2) (4)

- 2.6 Gebruik die inligting in die relevante bronne en jou eie kennis en skryf 'n paragraaf van ongeveer AGT reëls (ongeveer 80 woorde) waarin jy verduidelik wat die oorsake en gevolge van Kuba se betrokkenheid by die Slag van Cuito Cuanavale tussen 1987 en 1988 was. (8) [50]

VRAAG 3: WATTER INVLOED HET DIE SLUITING VAN HOËRSKOLE IN 1958 OP DIE GEMEENSKAP VAN LITTLE ROCK, ARKANSAS, GEHAD?

Bestudeer Bron 3A, 3B, 3C en 3D en beantwoord die vrae wat volg.

3.1 Verwys na Bron 3A.

- 3.1.1 Hoe, volgens Goewerneur Faubus, sou die sluiting van hoërskole in Little Rock die volgende persone beïnvloed:
- (a) Ouers (1 x 1) (1)
- (b) Leerders (1 x 1) (1)
- 3.1.2 Waarom, volgens die bron, het Goewerneur Faubus besluit om die wetsontwerpe van die Buitengewone Sitting van die Algemene Vergadering te onderteken? (2 x 1) (2)
- 3.1.3 Verduidelik die term *integrasie* in die konteks van die sluiting van skole in Little Rock. (1 x 2) (2)
- 3.1.4 Lewer kommentaar op wat Goewerneur Faubus bedoel het toe hy gesê het dat skoolintegrasie tot 'n 'katastrofe' sal lei. (2 x 2) (4)
- 3.1.5 Gee TWEE bewysstukke in die bron wat te kenne gee dat die federale regering beperkte beheer oor die staatsregering gehad het. (2 x 1) (2)
- 3.1.6 Verduidelik waarom 'n historikus wat die redes vir die sluiting van alle hoërskole in 1958 in Little Rock, Arkansas, navors die inligting in hierdie bron bruikbaar sou vind. (2 x 2) (4)

3.2 Gebruik Bron 3B.

- 3.2.1 Volgens die bron, hoeveel van die volgende leerders is as gevolg van Faubus se optrede ontwortel:
- (a) Wit leerders (1 x 1) (1)
- (b) Swart leerders (1 x 1) (1)
- 3.2.2 Lewer kommentaar op waarom jy dink die NAACP teen die oopmaak van privaatskole vir ontwortelde swart leerders gekant was. (2 x 2) (4)

- 3.3 Raadpleeg Bron 3C.
- 3.3.1 Verduidelik die bedoeling van hierdie foto in die konteks van die sluiting van skole deur Goewerneur Faubus. (2 x 2) (4)
- 3.3.2 Ondersteun die aktiwiteit in die foto die bewering dat 1958 tot 1959 as die Verlore Jaar vir leerders in Little Rock beskou is? Lewer kommentaar. (2 x 2) (4)
- 3.4 Bestudeer Bron 3B en 3C. Verduidelik hoe die bewyse in Bron 3C die inligting in Bron 3B rakende Faubus se besluit om alle hoërskole in Little Rock in 1958 te sluit, ondersteun. (2 x 2) (4)
- 3.5 Lees Bron 3D.
- 3.5.1 Gee TWEE redes in die bron vir die stigting van die Women's Emergency Committee (WEC) in 1958. (2 x 1) (2)
- 3.5.2 Waarom, volgens die inligting in die bron, het die WEC, die groep Stop This Outrageous Purge (STOP) en ander gemeenskaps-gebaseerde organisasies 'n spesiale verkiesing aangevra? (1 x 2) (2)
- 3.5.3 Lewer kommentaar op wat die skrywer geïmpliseer het met die bewering, '1959 het 'n belangrike hoofstuk in die geskiedenis van openbare onderwys in Little Rock afgesluit'. (2 x 2) (4)
- 3.6 Gebruik die inligting in die relevante bronne en jou eie kennis en skryf 'n paragraaf van ongeveer AGT reëls (ongeveer 80 woorde) waarin jy verduidelik watter impak die sluiting van hoërskole in 1958 op die gemeenskap van Little Rock, Arkansas, gehad het. (8)

[50]

AFDELING B: OPSTELVRAE

Beantwoord ten minste EEN vraag in hierdie afdeling, maar nie meer as TWEE vrae nie.

Jou opstel behoort ongeveer DRIE bladsye lank te wees.

VRAAG 4: UITBREIDING VAN DIE KOUE OORLOG: GEVALLESTUDIE – VIËTNAM

Die Verenigde State van Amerika het die oorlog in Viëtnam verloor as gevolg van sterk teenkanting teen die oorlog in die land, eerder as weens militêre mislukking op die slagvelde van Viëtnam tussen 1963 en 1973.

Evalueer die akkuraatheid van hierdie bewering. Gebruik relevante historiese bewyse om jou argument te ondersteun.

[50]**VRAAG 5: ONAFHANKLIKE AFRIKA: VERGELYKENDE GEVALLESTUDIE – DIE KONGO EN TANZANIË**

Mobuto Seso Seko (die Kongo) en Julius Nyerere (Tanzanië) het beide gepoog om hulle ekonomieë na die verkryging van onafhanklikheid te 'Afrikaniseer'. Hierdie beleid was egter 'n totale mislukking in albei lande.

Bespreek hierdie bewering krities met verwysing na die doelwitte, implementering en uitwerking van Mobutu en Nyerere se ekonomiese beleide vanaf 1960 in hulle onderskeie lande.

[50]**VRAAG 6: BURGERLIKE PROTES VANAF DIE 1950's TOT DIE 1970's: SWARTMAGBEWEGING**

Verduidelik tot watter mate jy saamstem dat die idees en optrede van Malcolm X, Stokely Carmichael en die Black Panther Party gedurende die 1960's swart Amerikaners 'n nuwe sin van identiteit in die Verenigde State van Amerika gegee het.

Gebruik relevante bewyse om jou argument te ondersteun.

[50]**TOTAAL: 150**